

SARAH LEAN

ŠUO VARDU BENAMIS

ŠUO VARDU
BENAMIS

UDK 821.111-93
Le-01

Versta iš:
Sarah Lean
A DOG CALLED HOMELESS
HarperCollins Children's Books,
London, 2012

© Tekstas, Sarah Lean, 2012
© Viršelio iliustracija, Elena Kolotusha
© Iliustracijos, Lina Eitmantytė-Valužienė, 2016
Pirmą kartą anglų kalba 2011 metais pavadinimu
A Dog Called Homeless išleido *HarperCollins Children's Books,*
HarperCollins Publishers Ltd leidybos ženklas, 77-85 Fulham Palace
Road, Hamersmitas, Londonas, W6 8JB, Jungtinė Karalystė.
Išleista susitarus su *A M Heath & Co. Ltd.*
© Vertimas į lietuvių kalbą, Ieva Albertavičienė, 2015
© Leidykla „Nieko rimto“, 2016

ISBN 978-609-441-366-7

Sarah Lean

ŠUO VARDU BENAMIS

Iliustravo Lina Eitmantytė-Valužienė

Iš anglų kalbos vertė Ieva Albertavičienė

Vilnius
2016

Aš vardu Kelė Luiza Fišer
ir nekalbu jau trisdešimt vieną dieną.
Kalbėjimas ne visada padeda, kad ir kaip
to norėtum. Pagalvokit apie lietų; jis lyja,
kai lyja. Kai debesys pasiruošę, kai jie
pilni vandens lašelių, tada juos
ir paleidžia. Tai jokie ne burtai;
tiesiog vanduo grįžta į savo vietą.

Štai kaip viskas prasidėjo.

1

Tėvelio gimtadienio rytą atsikėliau anksčiau už visus. Jis norėjo ramios, paprastos dienos. Jokių dovanų, jokio torto, nieko. Tai būtų neteisinga, sakė jis. Žmonės pamiršta, kad per gimtadienį ne viskas privalo sukstis aplink juos.

Prieš metus per tėvelio gimtadienį mirė mano mama. Man regis, tai vadinama tragedija arba katastrofa, ar dar koku nors svarbiu žodžiu, kuris reiškia daugiau nei tik „nepasisekė“, kai vieną ir tą pačią dieną įvyksta štai tokie du dalykai.

Sėdėjau prie tėčio miegamojo durų su gimtadienio atvirukais ir laukiau. Per plyšėlį tarpduryje vos išžiūrėjau neryškų kauburį po antklode ir jo tamsią galvą, giliai įdubusią pagalvėje. Tėtis atsiduso ir supratau, kad pabudo.

Tėčio laukė šeši gimtadienio atvirukai. Vienas nuo manęs, kitas nuo mano vyresniojo brolio Luko (kuris vis dar miega arba sėdi prie kompiuterio – jo kambario durys uždarytos) ir keturi, atsiųsti paštu. Stumtelėjau truputėlį plačiau tėčio miegamojo duris ir įmečiau savo atviruką. Mačiau, kaip jis tapšnoja ranka po lovą ieškodamas mėlyno voko, nukritusio jam už nugaros. Išgirdau, kaip sušiugždėjo atplėšiamas laiškelis. Tai buvo pilko lokio su mėlyna nosimi piešinėlis. Lokys kalbėjo telefonu ir priekyje buvo parašyta: „Žinutė tau nuo manęs.“

- Ačiū, labai gražus, – padėkojo tėtis.
- Ar galvoji apie mamą? – paklausiau.

Tyla.

Tada jis paprašė:

- Gal gali atnešti man puodelį kavos?

Visai nebuvo panašu į gimtadienį, net ir su atvirukais, išrikiuotais ant televizoriaus. Tėtis buvo sumažinęs televizoriaus garsą, kol sėdėjome laukdami, kada pasirodys kiti šeimos nariai ir visi kartu važiuosime aplankyti mamos kapo.

2

Pagaliau pasirodė močiutė ir senelis Hemblinai, paėmė mus ir visi neskubėdami nuvažiavome į kapines. Ten susitikę su seneliu Fišeriu ir teta Sju kartu nužingsniaivome tvarkingai nupjautos žolės ir mielų prisiminimų takeliais.

Sustoję ratu sustingome it statulos nepratardami nė žodžio, nes tėtis sako, jog apie ją kalbėti per sunku. Žvelgėme į šaltą, pilką akmenį su išraižytu jos vardu. Luiza Fišer. Toks pat ir mano antras vardas.

Galvojau apie ją kažkur ten aukštai. Ne čia. Kadangi ji buvo labai toli, beprotiškai jos ilgėjausi, tuo pat metu svarstydamas, ar nereikėjo pavalgyti pusryčių, nes labai gurgė pilvas.

Tada ją pamačiau. Savo mamą. Žinau, ką jūs galvojate – mirusių žmonių negalime matyti. Bet aš išvydau. Ji stovėjo ant akmeninės kapinių tvoros, buvo su raudonu lietpalčiu ir žalia kepure. Visai neišsigandau. Kodėl turėčiau bijoti savo mamos?

Ištiesusi į šonus rankas, kad išlaikytų pusiausvyrą, ji siūbuodama ėjo tvora. Darė tą patį, ką visada, kai norėdavo mus prajuokinti arba kviesdavo sekti iš paskos. Ji svirduliuodama priėjo prie pat mūsų, bet nuo tvoros nenušoko. Priplojo kepurę sau prie viršugalvio. Pažvelgusi į mane nusišypsojo taip, kaip šypsojosi žiūrėdama, kaip dainuoju mokyklos miuzikle „Šarlotės voratinklis“. Tarytum tu jai esi viskas.

Močiutė atsinešė puokštę kvapiųjų pelėžirnių, suvyniotų į sidabrinę foliją.

– Būk gera mergytė, pamerk gėles į vazą, – paprašė ji tiesdama man puokštę.

Jos nosinaitė iškrito iš rankovės ir nusklendė ant žemės.

– Ar tiki vaiduokliais? – tyliai paklausiau pakėlusi nosinaitę. – Ar tiki, kad mamytė galėtų sugrįžti ir mes pamatytume ją?

Violetinės ir rausvos gėlės atsispindėjo jos akinių stikluose, kurie atrodė lyg bažnyčios vitražai. Močiutė užsimerkė ir pasivalė nosį.

– Ak, mieloji, – tarė ji. – Mes visi liūdime.

Pauosčiusi gėles padavė man. Apėjau siaurą mūsų būrelį ir įsispraudžiau tarp tėčio ir tetos Sju.

– Teta Sju, ar tiki vaiduokliais? – paklausiau jos. – Ar kada nors matei mano mamą, nors jos ir neturėtų čia būti?

Patraukiau tetą už rankos, kad ji atsisuktų į tvorą ir pamatytų mamą, spalvingą, ryškią ir tokią tikrą. Stebėjau jos akis tikėdamasi išvysti nuostabą. Tačiau ji tik šyptelėjo ir susiraukė. Nesupratau, ką tai reiškia.

– Ji čia, teta Sju, – sušnibždėjau rodydama pirštu. – Štai ten.

Teta tik sumirksėjo ir nieko daugiau.

– Tėveli, – tariau, – pažvelk! Pažiūrėk ten, ant tvoros. Ten mama!

Jis pasikasė barzdą. Jie abu pasižiūrėjo į mane taip, kaip daro suaugusieji, kai iš tikrųjų tavęs nesiklauso. Taip pat elgėsi ir seneliai Hemblinai su seneliu Fišeriu.

Senelis Fišeris pasakė:

– Na, na, Kele, dabar ne laikas ir netinkama vieta pokštauti.

Tada senelis Hemblinas pažvelgė į dangų, į tolumoje besikaupiančius tamsius debesis.

– Ateina lietus, – sumurmėjo jis.

Tėtis žvelgė į nutilusią žemę.

– Tėveli? – nenurimau. – Aš ją matau. Žinau, kad ji mirusi, bet ji čia!

Tą akimirką, kai pažvelgiau į ją ir mamos akys švytėjo it saulės spindulių nušviestas mėlynas dangus, pajutau, kad tik mudvi su mama esame iš tikrųjų gyvos. Mano širdis

daužėsi krūtinėje, giliai įkvėpiau ir norėjau sušukti: „Mamyte, padainuok dainą, kad jie tave išgirstų. Nustebink paukščius, kaip darydavai anksčiau.“

– Kele, mano mieloji, – tarė teta Sju, – kartais mūsų vaizduotė krečia pokštus, – ji ištiesė ranką ir uždėjo ją tėčiui ant peties. – Kartais, kai labai nori kuo nors tikėti, tai gali atrodyti tikra.

Ašaros ištepė jos paakius blakstienų tušu. Močiutė išpūtė nosį.

Man pasirodė, kad kažką išgirdau, panašiai, kaip būdamas kitame miesto pakrašty išgirsti artėjantį karnavalą. Mama priglaudė delnus prie lūpų lyg garsiakalbį.

– Tėti, ji nori mums kažką pasakyti, – tariau.

Jam nespėjus nugręžti akių, pamačiau jose visus tuos žodžius, pernelyg didelius, kad galėtum išsižioti, pernelyg sunkius tinkamai ištarti. Jis susikūprino, pasitrynė delnais veidą.

– Pakaks, Kele, – pasakė. – Tu tik liūdini žmones.

– Nejaugi jos nematai? – sušnibždėjau.

Ji liovėsi šypsojusi, ėmė kažko ieškoti kišenėje. Nustebėjau, kodėl ji su lietpalčiu ir kepure tokią šiltą vasaros dieną.

– Tėveli, – parodžiau į mamą, – juk matai ją, tiesa?

– Ne, – suniurzgė jis. – Tu taip pat nematai. Nenoriu nieko daugiau apie tai girdėti.

3

– Sustokite į grupes po du ar tris. Kiekviena grupė vaizduos po planetą, – per gamtos mokslų pamoką pasakė mokytoja Stedman. – Kadangi jau nustojo lyti, eisime į žaidimų aikštelę, kur sudarysime saulės sistemą.

Savo geriausiai draugei Mijai Džonson pasiūliau:

– Mudvi būkime Žemė.

Tada kramtydama nagus prie mūsų priėjo Deizė Buvjė. Pastaruoju metu ji visad sukinėdavosi aplink mus, nes per pižamų vakarėlį buvo susipykusi su Florense Grin. Mija keistai pažvelgė į mane ir tarė:

– Deize, tu taip pat būsi mūsų grupėje.

Mokytoja pradėjo pasakoti, kad planetos yra už milijonų kilometrų nuo mūsų, ir mes turėjome įsivaizduoti, jog žaidimų aikštelė yra visa Saulės sistema. Niuktelėjau Mijai norėdama sušnibždėti, ką mudvi galėtume nuveikti per pertrauką, tik be Deizės. Bet negalėjau pasakyti, nes panelė mokytoja nutildė:

– Ššš, Kele. Pasistenkit šiandien nesišnekėti tarpusavyje, kai kalbu aš. Antraip nieko neišmoksit.

Ji mėlyna kreida pažymėjo mūsų vietą ant žemės ir su raudona kreida rankoje nuėjo prie Marso grupelės.

Mums kuriant visatą prisiminiau, kaip kartą su savo šeima nuvykau į Velsą. Milžiniškoje geltonoje katedroje

kaboją vienas seniausių laikrodžių pasaulyje. Jo vidury buvo nupiešta Žemė, o aplink ją kartu su rodykle sukosi senovinė Saulė. Mama tada pasakė:

– Kartais žmonės viską supainioja.

Kadangi laikrodis buvo kelių šimtmečių senumo, jį piešę žmonės nežinojo, kaip iš tiesų atrodo visata. Dabar visi supranta, jog tai mūsų mažytė planeta sukasi skriedama erdve aplink Saulę. Keista, kad tai vyksta, nors mes nieko nejaučiame.

– Žiūrėkit, – pasakiau Mijai su Deize, – štai kaip sukasi mūsų planeta.

Išskėtusi į šalis rankas ėmiau sukintis ratu. Ilgai sukantis mano rankos apsunko, o galva apsvaigo.

– Liaukis, – sudrausmino Mija. – Mes turime klausytis, o ne kalbėtis ir sukintis ratais.

– Tu galėtum būti Mėnulis, – pasiūliau Deizei.

– Panelė Stedman neliepė man būti Mėnuliu, – atšovė ji. – Aš noriu būti Merkurijus.

– Bet pažiūrėk, – tariau, – pažiūrėk, kas nutiktų, jei staiga pradėtume sukintis skirtingomis kryptimis.

Atsitrenkiau į Mėnulį ir nuskriejau visai į kitą pusę.

– Matai, – nerimau, – galėtume nuskrieti tiesiai į visatą ir pamatyti, kas ten yra.

– Kele Fišer! – iš kito galaktikos pakraščio sušuko mokytoja. – Grįžk į savo būrelį ir ten pasilik!

Bet aš norėjau pamatyti, kas ten yra. Įsivaizdavau visatoje

mirksinčią šviesią dėmelę. Galbūt tai buvo žvaigždė, gal tarpduris, kelias per skylę danguje, kur keliauja mūsų sielos ir angelai. Negi niekas nenorėtų sužinoti, kas ten šviečia tamsoje, kai tai vienintelis ryškus objektas visoje visatos erdvėje?

Šiaip ar taip, buvau nusiųsta į Plutoną pas Danielių Berdą, kuris neturėjo partnerio.

– Tu ir vėl prisivirei košės, – pareiškė jis, nes paprastai visada garsiai pasakydavo akivaizdžius dalykus.

4

Kita, muzikos pamoka, buvo pas poną Krispą. Man patinka dainuoti. Paveldėjau tai iš mamos. Kai ji uždainuodavo, tėtis sakydavo, kad ankstų rytmetį čiulbantys paukščiai turėtų susirasti kitą darbą. Mama tvirtindavo, jog dainavimas yra lyg mezgimas: jis viską sujungia, ypač žmones. Štai kodėl tėtis skambindavo jai gitara, o penktadienio vakarais dar grodavo su grupe vienoje alinėje. Na, bent jau seniau.

Tad kai ponas Krispas pranešė, kad semestro pabaigoje surengsime atsisveikinimo koncertą, mudvi su Mija susitarėme dalyvauti perklausoje ir dainuoti kartu, nes tai buvo paskutiniai metai Parksaido pagrindinėje mokykloje.

Po pamokos mergaičių tualete nugirdau Deizę kalbant su Mija.

Deizė sakė:

– Paprasčiausiai užrašykime savo vardus, kad dainuosi-
me dviese, ir nieko jai nesakykime.

Mija pritarė:

– Taip, kadangi dabar esame geriausios draugės, galėtume
dainuoti duetu.

Jos aptarė labiausiai patinkančias dainas.

– Ji mus perrėktų ir niekas mūsų negirdėtų, – nerimo
Deizė.

Jos nusijuokė ir Mija pridūrė:

– Tiesą sakant, manau, kad ji niekam tikusi dainininkė.

Tada jos išėjo iš kabinos ir Mija – bumbt! – atsitrenkė į
mane tarpduryje.

– Aš nesu niekam tikusi, – pasakiau.

Mijos akys pradėjo lakstyti į šalis.

– Aš taip nesakiau.

– Aš viską girdėjau.

Mija paraudo. Ir įsirėmė rankomis į klubus.

– Aš tik juokavau.

– Ji nesupranta juokų, – įsiterpė Deizė.

– Kad ir kaip ten būtų, kai darome ką nors su tavimi, tave
visada visi bara. Ir tu dėl visko keli didžiulį triukšmą!

– Ne, nekeliu, – paprieštaravau.

– Keli! – atkirto Mija.

- Ne, nekeliu! Ir tu turėtum būti mano draugė.
- Matai, jau dabar keli triukšmą. Tu viską sugadini. Aš niekad netvirtinau, kad dainuosiu su tavimi.
- Tu nesi gera draugė. Tikri draugai taip nekalba.
- Na, jei jau taip manai, – nutęsė Mija, įsikabindama Deizei į parankę ir nužygiuodama koridoriumi, – galime ir nebebūti draugės.

Likau sėdėti tualete, užsirakinusi duris, krapštinėjau aptrupėjusį plastiko lopinėį prie tualetinio popieriaus laikiklio, tada sučirškė skambutis.

Vis tiek galiu užsirašyti į koncertą. Tik dabar dainuosiu viena.

5

- Tylos. Visi žiūrime čia. Kele... Kele! Mokytoja Stedman rūščiai žvelgė į mane.
- Padėk flomasterį. Ačiū, Kele. Dabar turiu jums kai ką pasakyti.

Pamokos pradžioje mokytoja Stedman pranešė, kad mokykla rinks labdarai pinigus, kurie bus skirti Andželos slaugos ligoninei. Tai netoliese esanti ligoninė, kurioje slaugomi sergantys vaikai ir stengiamasi išpildyti karščiausias jų svajones.

Panelė mokytoja pasakė, kad netrukus ateis moksleivių tarybos nariai ir papasakos, kaip bus renkami pinigai.

Kol jų laukėme, ji paklausė, kokių turime svajonių. Mes troškome greitų automobilių (daugiausia berniukai), susitikti su garsenybėmis, naujų kompiuterių, *Xboksų*, kad visi tigrai, meškos, delfinai ir banginiai būtų išgelbėti (daugiausia mergaitės), raketos, su kuria būtų galima nusukti į žvaigždes (aš) ir išgelbėti planetą.

Danielius Berdas sušuko norintis laimėti loteriją. Jis sakė, kad laimėjęs nusipirktų laiko mašiną ir grįžtų į tą dieną, kai nusikirto pusę piršto savo senelio šezlonge. Jis pasiimtų nukirstą galiuką ir laikydamas jį maišelyje su ledu nuvyktų į ligoninę, čia jam vėl jį prisiūtų.

Aš pasiūliau:

– O kodėl tau nesugrįžus su laiko mašina kiek anksčiau, kol senelis dar neatsisėdo ant šezlongo, ir nepatraukus savo rankos?

Juk tai taip akivaizdu!

– Nebūk kvaila, – atšovė Danielius, – laiko mašinų apskritai nėra.

Kartais jis mane erzina.

– Pakaks bartis, Kele, Danieliau, – įsikišo panelė Stedman. – Kokių dar svajonių turite?

Deizė pareiškė trokštanti, jog pasaulyje būtų taika. Mija sukryžiavo ant krūtinės rankas ir piktai nužvelgė mane. Pamaniau, jog ji norės ne tokių papurusių ir susigarbanusių plaukų. Tačiau ji pasakė:

– Noriu, kad šių metų koncertas būtų pats geriausias.

Danielius tęsė:

– Aš dar norėčiau nuvažiuoti į Disneilendą, panele mokytoja.

Mokytoja nutildė visus šaukiančius ir tarė:

– Kaip įdomu, kad Danielius paminėjo Disneilendą, nes vaikai iš Andželos ligoninės dažnai nori to paties, – jos balsas pritilo. – Dažniau prisiminkime, kaip mums pasisekė, kad esame sveiki. Surinkti pinigai bus skirti ne tik kelionėms. Už juos taip pat bus nupirkta brangios įrangos sunkiai sergantiems vaikams.

Tuo metu pasirodė du vaikai iš mokinių tarybos. Džesika Stabs ir Haris Terneris laikydami popieriaus lapą atsistojo priešais klasę.

– Mokinių taryba nusprendė surengti labdaringą ty-lėjimą, už kurį bus renkami pinigai Andželos slaugos namams, – paskelbė Džesika skaitydama iš lapo. – Mums reikia trijų savanorių iš kiekvienos klasės, kurie sutiktų tylėti už tai, kad visi paremtų juos pinigais.

Haris pamojavo anketomis.

Aš pernelyg jų nesiklausiau. Mano žalio flomasterio galiukas sulindo atgal į vamzdelį. Mėginau po stalu išstumti jį lauk su skriestuvu. Kita pamoka turėjo būti geografijos, o per ją mums visada reikia žalio flomasterio.

– Labdarą rinksime kitą antradienį, – pranešė Haris. – Savanoriai negalės kalbėti nuo devintos ryto iki trečios valandos popiet.

– Turite būti tikri, kad galėsite tiek išstylėti, – pridūrė Džesika.

Nuėmiau flomasterio galiuką ir trinktelėjau per jo viršų. Rašaluotas veltinys iššokęs nukrito ant žemės prie Florensės. Paprašiau atspirti jį koja. Ji liepė man užsičiaupti. Paraginau ją paskubėti, kol rašalas nesusigėrė į kilimą.

– Tai dėl labai svarbaus reikalo, – tarė Džesika.

Mokytoja pabeldė į stalą.

– Kas ten dabar vyksta? – griežtai paklausė.

Florensė paaiškino, kad aš nesiklausau ir trukdau jai.

– Aš tik... – prasižiojau sakyti, bet panelė Stedman nutraukė.

– Pakaks skūstis, ačiū! – nukirto ji. – Antraip po pamokų vėl turėsime susitikti pokalbio.

Stebėjau, kaip ant kilimo plečiasi tamsi rašalo dėmė.

– Taigi, – giliai įkvėpusi tęsė mokytoja, – kas mano, kad galėtų išstylėti visą dieną mokykloje? Ar turime savanorių?

Ji peržvelgė klasę žvilgsniu sustodama prie pačių tyliausių ir geriausių. Tada šypsodamasi linktelėjo ir padėjo dviem rankas pakėlusiems vaikams ir jų vardai buvo įrašyti į sąrašą.

– Ar dar yra savanorių? – paklausė panelė Stedman.

Pamačiau, kaip ji dėbtelėjo į mane. Jos akys sakė: „Ne tu, Kele Fišer, ne tu. Tu neįstengsi.“

Tokias pat nusivylusias, netikinčias akis mačiau įbestas į mane prieš savaitę kapinėse. Tada ji nusuko žvilgsnį, lygiai

kaip ir mano tėtis. Kartais privalai įrodyti, kad žmonės gali klysti. Arba tiesiog nori, kad kiti patikėtų, jog esi daug daugiau, nei jie mano. Be to, pastebėjau, jog niekšinga išdavikė Mija jau ruošiasi kelti ranką.

Greitai sugriebusi nuleidau Mijos ranką žemyn ir iškėliau savąją. Nekreipiau dėmesio į bendraklasių kikenimą ir šnabždesius, niuksėjimus vienas kitam kojomis. Nepaisiau Danieliaus Berdo garsaus „Cha!“ ir Mijos aiktelėjimo iš pasipiktinimo.

Džesika ir Haris atsisuko į mokytoją laikydami rašiklį virš popieriaus lapo, bet nerašydami mano vardo. Panelė Stedman nutildė visus kikenimus ir murmėjimus ir pažvelgė pro langą. Tada išmeigė akis į žurnalą, lyg kažką tikrintų. Jos lūpos sutrūkciojo. Giliai įkvėpusi ištiesino nugarą.

– Mums reikia žmogaus...

– Tai dėl svarbaus reikalo, – išpyškinau aš.

Tą akimirką pamačiau, kaip Deizė kažką sušnibždėjo Mijai. Šioji pašaipiai šyptelėjo ir primerkusi akis susikryžiavo ant krūtinės rankas.

Aš dar aukščiau iškėliau ranką, mostu parodžiau, kad lyg užtrauktuku užsisegu savo lūpas. Mokytoja atsilošė kėdėje. Mačiau, kaip suminkštėjo jos širdis.

– Mums reikia tokių žmonių kaip tu, Kele, noriai priimančių iššūkį. Ačiū, gali nuleisti ranką.

Ji linktelėjo Džesikai, tarsi klausdama, kodėl ji nerašo mano vardo.

– Visi kiti galės dalyvauti paremdami mūsų savanorius. Žinoma, turėsite atsiklausti savo tėvelių. Neužmirškite, kam bus skirti šie pinigai.

Nenuleisdama nuo manęs akių ji užvertė žurnalą.

– Savanoriams prireiks mūsų paramos, ne tik pagalbos pinigais. Visi turėsite juos padrašinti ir paskatinti tylėti.

6

Su manimi norėjo pasikalbėti ponia Bruks, specialiųjų poreikių mokinių ugdymo mokytoja. Ji padeda spręsti įvairias problemas – jei tau nesiseka matematika arba anglų kalba, jei sėdi neįgaliojo vežimėlyje arba jei pats esi problema. Tai aukšta ponia tamsiai violetinės spalvos plaukais, oranžinės spalvos įdegiu ir tokia pat spalva pasidažiusi lūpas. Atrodo lyg ką tik išlipusi iš karštos keptuvės. Būnant šalia nuo jos kvėpalų net sunku kvėpuoti.

Kurį laiką po mamos mirties ji leisdavo man sėdėti su ja ir piešti. Sakė, kad galiu kalbėti apie viską, ką tik noriu. Bet dažniausiai šnekėdavo ji ir paprastai gana mįslingai.

– Girdėjau, kad pasisiūlei savanore tylos labdaros akcijai, – tarė ji.

– Panelė mokytoja sakė, kad galiu dalyvauti.

– Taip, tai tiesa ir mes visi tave paremsime.

Ji perbraukė pirštu auksinę grandinėlą, ant kurios kabėjo

saulės akiniai. Juos ji nešiojo visus metus, net ir mokykloje. Tada pakreipė galvą ir nusišypsojo.

– Ką gi, noriu perspėti, kad jei dėl kokios nors priežasties tau pasirodys, kad gali neištverti visą dieną tylėdama, Mija Džonson labai maloniai pasisiūlė patylėti už tave visą rytmetį.

Ištiesusi ranką ji suėmė mano delną. Nemėgstu, kai žmonės manęs gailisi. Negaliu pakęsti, kai jie žiūri į mane taip, lyg būčiau beviltiška.

– Galbūt jūs galėtumėte pasidalinti tą dieną perpus? – pasiūlė ji.

– Susitvarkysiu ir viena, – atsakiau.

– Ji tik elgiasi kaip gera draugė...

– Aš ištylėsiu visą dieną!

Ponia Bruks pasirašė mano labdaros anketą ir pasakė, jei persigalvočiau... Bet sakinio neužbaigė.

Atsilošusi kėdėje ji iškėlė priešais šviesą savo akinius.

– Prisimenu tave ketvirtoje klasėje, – tęsė ponia Bruks pūsdama į akinių stiklus. – Buvai miela maža mergytė, kuriai puikiai sekėsi sutarti su kitais vaikais. Labai stengeisi išmokti visus žodžius ir dainas „Šarlotės voratinkliui“. Nė kiek neabejoju, kad praėjusiais metais būtum puikiai pasirodžiusi...

Ji bakstelėjo mane oranžiniu nagu.

– Argi nebūtų nuostabu, jei sugrįžtų senoji Kelė?

Sakiau, kad ji kalba mįslėmis ir užuominomis. Sugrįžti atgal neįmanoma. Laiko mašina neegzistuoja. Paklauskite Danielio Berdo.

– Aš niekad nebuvo sena, – pasakiau.

Ne taip kaip ji. Nebūsiu sena dar mažiausiai aštuoniasdešimt metų.

– Aš tik norėjau pasakyti...

– Kad anksčiau buvau gera ir maloni, o dabar ne.

– Ne, žinoma, ne tai. Tu tiesiog turėjai sunkumų. Gyvenime nutinka įvairių dalykų, kurie mus pakeičia, sutrikdo, išmuša iš vėžių.

Ji atsiduso.

– Kaip gaila, kad praėjusiais metais turėjai atsisakyti savo vaidmens. Koks tai buvo nevykęs laikas.

Ji taip kalbėjo todėl, kad aš turėjau vaidinti Oliviją muzikle „Olivija“, šiek tiek primenančiame „Oliverį Tvistą“, tik pagrindinis vaidmuo buvo numatytas mergaitei. Tačiau spektaklis turėjo vykti už dviejų dienų po nelaimės, kai mirė mano mama, todėl visi sakė, kad neturėčiau vaidinti. Mane pakeitė Deizė.

Ponia Bruks vėl užsidėjo ant galvos akinius ir nuo lentynos nuėmė juodą aplanką. Ant jo šono buvo parašyta: „Šeštų klasių įvertinimai“. Ji vertė lapus pirštu ieškodama mano pavardės, radusi lėtai patapšnojo puslapį.

– Galbūt būtų geriau galvoti apie ateitį, naują pradžią. Tikiuosi, dainuosi baigiamajame koncerte.

Ji kalbėjo toliau.

Aš dar nebuvo užsirašiusi į koncertą. Pažvelgiau pro ją į dulkėtą langą ir plačią žaidimų aikštelę už jo.

Staiga ir vėl ją pamačiau. Mama įėjo pro atvirus vartus.

Ji žingsniavo per žolę prie suolų priešais mokyklą, kur valgome priešpiečius, tarsi turėtų gerų naujienų, tik nesi-skubintų visiems jų pranešti. Ji vėl vilkėjo raudoną lietpaltį ir atrodė it vienintelis raudonas obuolys medyje.

Kiek galėdama išsitempiau, kad matyčiau mamą virš plačių ponios Bruks pečių, kol ši toliau kažką pliauškę.

– Taip, sėdėti tiesiai ant kėdės yra gera pradžia, – kalbėjo ponia Bruks. – Iškart atrodai vyresnė.

Palaukiau, kol ji nenustodama pliaukšti grįžo prie savo aplanko, tada pasvirau į šoną, kad geriau matyčiau. Troškau, kad ir mama mane pastebėtų. Nors tarp mūsų buvo žaidimų aikštelė, mokyklos sienos ir langas, mama pasuko galvą, lyg būtų žinojusi, kad aš į ją žiūriu, tarsi būčiau ją pašaukusi. Ji atsisukusi pamojavo man. Ne atsisveikindama, o tarsi saky-dama: „Labas, aš ir vėl čia.“

– Ar norėjai ko nors paklausti? – pasiteiravo ponia Bruks pamačiusi, kad iškėliau ranką.

– Ne, – atsakiau, o paskui pridūriau: – Ar galiu nueiti į tualetą?

Ponia Bruks pažvelgė sau per petį pro langą. Ji mamos neišvydo, nieko ten nematė.

– Tik greitai, – paskubino ji.

Smarkiai plakančia širdimi praėjau pro tualetus. Šno-pavau taip greitai ir garsiai, kad baiminausi, jog visi mane išgirs, bet net nepasukau galvos pasižiūrėti, ar raštinėje kas nors mato, kaip išeinu pro duris.

Mama ėjo manęs link, dabar ji buvo ne viena. Ji sekė akimis didelį sidabriškai pilką šunį, lakstantį aplink ją. Jo galva siekė jai liemenį, mama uždėjo ranką jam ant pilkų pečių.

Ji pažvelgė į šunį, tada į mane.

– Tuoju pat sustok, Kele Fišer!

Per aikštelę manęs link bėgo ponas Braunas, mokyklos direktorius, ir ponija Bruks.

Ji dar kartą sušuko:

– Lik, kur esi! Nejudėk!

Nulėkę nuo galvos jos akiniai šleptelėjo ant žolės, bet ji ir toliau bėgo.

Atsisukusi į mamą išvydau į mane bėgantį milžinišką šunį. Pažvelgiau jam į švelnias rudas akis. Buvo pastatęs ausis, vizgino didelę, lenktą uodegą ir žiūrėjo tiesiai man į akis, tarsi sakydamas: „Tai tu! Noriu būti su tavimi!“

Lean, Sarah

Le-01 Šuo vardu Benamis / Lean, Sarah; iš anglų kalbos vertė Ieva Albertavičienė; iliustravo Lina Eitmantytė-Valužienė, viršelio dailininkė Elena Kolotusha. – Vilnius: Nieko rimto, 2016. – 160 p.: iliustr.

Tai pirmasis britų autorės Sarah'os Lean romanas, pasakojantis jaudinančią šeimos istoriją. Vieną dieną vienuolikmetės mergaitės rūpesčius dėl mamos netekties praskaidrina milžiniško pilko ir be galo draugiško šuns pasirodymas. Maža to, panašu, kad šį šunį Kelei lyg paguodą siunčia mama... Tai jautrus ir šviesus pasakojimas apie ilgesį, meilę ir tikrą draugystę, besiskleidžiančią ten, kur mažiausiai tikiesi.

Knygos puslapiais skaitytoją lydi dailininkės Linos Eitmantytės-Valužienės pavaizduotas airių vilkogaudis.

Redaktorė *Edita Birulienė*

Korektorė *Vitalija Vanagaitė*

Maketavo *Lina Eitmantytė-Valužienė*

Tiražas 3000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB „Spindulio spaustuvė“

B. Brazdžionio g. 23, LT-48184, Kaunas

*O, kad šunys galėtų kalbėti!
Tada pasakytų visiems, kad ir jis mato mamą.*

Nuo to laiko, kai mamos nebėra, Kelės gyvenimas pasikeitė. Be jos namai tušti ir atrodo, kad niekuomet nebebus taip linksma kaip anksčiau. Tačiau vieną dieną mama pasirodo Kelei. Ir ne viena, o su didžiuliu sidabriškai pilku šunimi. Jis šuoliais įsiveržia į Kelės pasaulį ir apverčia jį aukštyn kojomis – paslaptiniai įvykiai nušviečia mergaitės gyvenimą naujomis spalvomis. Kai jis pasirodo, prasideda Kelės draugystė su kurčnebyliu berniuku Semu ir benamiu Džedu, kuris žino kur kas daugiau, nei iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, ir netikėtai gražina džiugesį į mergaitės namus.

www.niekorimto.lt

Akcijos ir ypatingi pasiūlymai

Tik internetu

ISBN 978-609-441-366-7

9 786094 413667